

Avtal om ett gemensamt organ för att sköta arbets- och näringsuppgifter

Livskraftsnämnden 13.06.2023 § 49

Beredning och tilläggsuppgifter:
Beredning och upplysningar:
Biträdande stadsdirektör Fredrick von Schoultz
fredrick.von.schoultz@borga.fi
Näringschef Elina Duréault
elina.dureault@borga.fi
Projektchef Bettina Sjöström
bettina.sjostrom@borga.fi
Projektchef Lassi Puonti
lassi.puonti@borga.fi

Ansvar för den arbetskraftsservice som arbetssökande och företagen samt andra arbetsgivare förses med övertas av kommunerna 1.1.2025. Att ordna arbetskraftsservice och andra lagstadgade uppgifter som anknyter till arbetskraftsservicen blir för kommunerna ett nytt uppdrag för vilket de får statsandel. Målet med reformen är att arbetskraftsservicen ska knytas samman med kommunens livskraftsarbete och ge upphov till effektivare och mera tillgängliga tjänster.

En kommun där arbetskraftens storlek är minst 20 000 personer får ordna arbetskraftsservicen självständigt. I annat fall ska kommunerna för ordnande av servicen bilda sysselsättningsområden där arbetskraftens storlek är minst 20 000 personer.

Dessutom ska området vara geografiskt sammanhängande och funktionellt med hänseende till arbetsmarknaden. Då kommunerna samarbetar för att bilda ett sysselsättningsområde är det fråga om lagstadgat samarbete mellan kommunerna. Kommunerna i ett sysselsättningsområde ska enligt 8 § i kommunallagen överföra organiseringsansvaret antingen på en ansvarig kommun eller på en samkommun.

De kommuner som bildar ett sysselsättningsområde ska på det sätt som anges i 51 § i kommunallagen komma överens om att en ansvarig kommun sköter uppgiften för deras räkning. Enligt 8 § i kommunallagen svarar kommunen för finansieringen av sina uppgifter, också då organiseringsansvaret har överförts på en annan kommun eller en samkommun.

De kommuner som bildar ett sysselsättningsområde ska komma överens med varandra om fördelningen av de kostnader som skötseln av uppgiften medför. Kommunerna ska senast 31.10.2023 tillställa arbets- och näringsministeriet sina samarbetsavtal.

Borgå stad har i enlighet med lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) möjlighet att ordna sina arbetskrafts-

och företagstjänster självständigt för sina invånare. I och med att de andra kommunerna och städerna i närområdet enligt lagen inte får ordna arbets- och näringsstjänster (AN-tjänster) självständigt har man i samarbete prövat frågan om ett gemensamt sysselsättningsområde som en genomförbar möjlighet. Ett intentionsavtal mellan kommunerna i Östra Nyland om att bilda ett gemensamt sysselsättningsområde och om därtill hörande beredningsarbete har ingåtts i mars 2023.

Samarbetet mellan kommunerna bygger på avtal. Kommunerna ska ingå avtal om ett gemensamt organ. Genom det avtal vilket föreligger som bilaga kommer parterna överens om ett gemensamt organ som ska sörja för AN-uppgifterna. Det är fråga om ett avtal om ett gemensamt organ i enlighet med 52 § i kommunallagen, och det gäller det organiseringsansvar för arbetskraftsservice som anges i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023). Genom avtalet bildar parterna ett samarbetsområde för ordnande av arbetskraftsservice (sysselsättningsområde). Då Borgå stad sköter avtalsenliga uppgifter agerar staden som ansvarig kommun på det sätt som avses i 51 § i kommunallagen (410/2015).

Avsikten med den motiveringspromemoria som föreligger som bilaga är att motivera, komplettera och klargöra finansieringen och kostnadsfördelningen av AN-tjänsterna enligt det som man därvidlag har kommit överens om i avtalet om skötseln av AN-uppgifter.

I bifogade organiseringsplan för AN-tjänster ingår en serviceplan på strategisk nivå som gäller AN24-beredningen.

Avtalet innehåller bland annat:

- Fastställande av stadens vilja och "identitet" i fråga om AN-tjänsterna och kopplingen till stadsstrategin
- Samordning av AN-tjänsterna med livskraftshelheten och integrationsuppgifterna samt fastställande av servicehelheten
- Preliminär plan/principer för sättet att producera och organisera servicen samt för servicestrukturen (serviceställen)
- Plan för servicens resurser (underlag för budgeteringen) och allokering av resurser

Bilagor:

Avtal om ett gemensamt organ för att sköta arbets- och näringsuppgifter

Motiveringspromemoria angående fördelning av kostnaderna för AN-tjänsterna

Organiseringsplan för AN-tjänsterna

Biträdande stadsdirektören

Livskraftsnämnden beslutar att föreslå stadsstyrelsen att staden skickar bifogade avtal om ett gemensamt organ för att sköta arbets- och näringsuppgifter, motiveringspromemorian angående fördelning av kostnaderna för AN-tjänsterna och organiseringsplanen för AN-

tjänsterna till kommunerna för behandling: Askola, Lapträsk, Lovisa, Mörskom, Pukkila och Sibbo.

Paragrafen justeras på mötet.

Beslut:

Livskraftsnämnden beslöt enhälligt att föreslå stadsstyrelsen att staden skickar bifogade avtal om ett gemensamt organ för att sköta arbets- och näringsuppgifter, motiveringspromemorian angående fördelning av kostnaderna för AN-tjänsterna och organiseringsplanen för AN-tjänsterna till kommunerna för behandling: Askola, Lapträsk, Lovisa, Mörskom, Pukkila och Sibbo.

Paragrafen justerades på mötet.

Stadsstyrelsen 19.06.2023 § 203

Bilagor

Avtal om ett gemensamt organ för att sköta arbets- och näringsuppgifter

Motiveringspromemoria angående fördelning av kostnaderna för AN-tjänsterna

Organiseringsplan för AN-tjänsterna

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar att staden skickar bifogade avtal om ett gemensamt organ för att sköta arbets- och näringsuppgifter, motiveringspromemorian angående fördelning av kostnaderna för AN-tjänsterna och organiseringsplanen för AN-tjänsterna till kommunerna för behandling: Askola, Lapträsk, Lovisa, Mörskom, Pukkila och Sibbo.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att staden skickar bifogade avtal om ett gemensamt organ för att sköta arbets- och näringsuppgifter, motiveringspromemorian angående fördelning av kostnaderna för AN-tjänsterna och organiseringsplanen för AN-tjänsterna till kommunerna för behandling: Askola, Lapträsk, Lovisa, Mörskom, Pukkila och Sibbo.

Stadsstyrelsen 28.08.2023 § 240

523/14.07.00/2023

Beredning och tilläggsuppgifter:

Biträdande stadsdirektör Fredrick von Schoultz,

Näringschef Elina Duréault,

Projektchef Bettina Sjöström

Projektchef Lassi Puonti

fornamn.efternamn@porvoo.fi

Stadsstyrelsen har 19.6.2023 sänt ett avtal om ett gemensamt organ för skötseln av AN-tjänsterna, en motiveringspromemoria angående fördelning av kostnaderna för AN-tjänsterna och en organiseringsplan för AN-tjänsterna till följande östnyländska kommuner för behandling: Askola, Lappträsk, Lovisa, Mörskom, Pukkila och Sibbo.

De ovannämnda kommunerna har i juni behandlat de bifogade dokumenten i sina egna kommunstyrelser och varje kommun har utarbetat ett utlåtande om avtalet om det gemensamma organet för skötseln av AN-tjänsterna. De andra kommunerna ansåg att innan det slutliga samarbetsavtalet godkänns ska den ansvariga kommunen, dvs. Borgå stad, och områdets andra kommuner ännu närmare förhandla om några frågor. Samarbetsavtalet ska enligt beredningsschemat behandlas i stadsfullmäktige i Borgå 25.10.2023 och i andra kommuner i september–oktober. Till arbets- och näringsministeriet ska det vid sidan av samarbetsavtalet senast 31.10.2023 meddelas om planen för organisering av tjänster och de lokaler som sysselsättningsområdet inte tänker ta över från staten.

De ovannämnda förberedande överläggningar som kommunerna förutsatte har förts 14.8 på ett möte mellan kommundirektörerna och en tillställning 15.8 där kommunerna hade en bredare representation. Dessa förhandlingar har varit en naturlig fortsättning på kommunernas gemensamma beredningsarbete som började på våren.

I utlåtanden som de andra kommunerna i området gav har det tagits upp följande:

- 1) Det gemensamma organet borde lyda direkt under stadsstyrelsen med anledning av att saken är av regional betydelse.
- 2) Avtalets punkt 4, Förvaltning och beslut, ska preciseras.
- 3) Övertagningsrätten som gäller det gemensamma organet borde begränsas till att endast gälla laglighetsfrågor och beslut som leder till att budgeten överskrids.
- 4) Omröstningar och röstvärde: Den föreslagna modellen ger Borgås ledamöter en enkel majoritet i beslutsfattandet. Ingen kommun borde ha en enkel majoritet i organet. Lösningen föreslås vara en begränsning av röstetalet.
- 5) Kostnadsfördelningen innehåller inga sporrar för effektiv verksamhet (t.ex. prestationsbaserad kostnadsfördelning). Målet ska vara en finansieringsmodell som är incitamentsbaserad och därmed produktifierad, kostnadseffektiv och rättvis. Om en sådan inte kan skapas i detta skede, ska den införas senast inom två år.
- 6) Totalkostnaden i området får inte vara högre än AN-byråns nuvarande kostnad i östra Nyland.
- 7) Höjning av kommunernas eventuella månadsavgiftsandelar: kommunerna ska godkänna höjningen och om godkännande inte ges, ska området anpassa sin verksamhet.
- 8) Samma regler om självkostnadsprincip i fråga om verksamhetslokaler till den del som Borgå stad behöver AN-tjänsternas lokaler för sina egna behov.

- 9) Önskemål om att avtalets punkt 10 kompletteras och att avgifter som tas ut av kunder redovisas till AN-sektionens balansenhets.
- 10) Det ska säkerställas att kommunen får producera och skaffa de tjänster som sysselsättningsområdet inte producerar. Upphandlingar får inte begränsas för någondera part genom avtalet.
- 11) På grund av den utmanande tidsplanen har man inte kunnat yttra sig om planen för organisering av AN-tjänsterna, utan det ska vara möjligt att ge ett utlåtande i ett senare skede.
- 12) För att kostnadsfördelningen blir rättvis ska AN-tjänsternas nettokostnader fördelas mellan kommunerna enligt principen 40–40–20 och inte enligt den föreslagna 45–45–10.

Borgå stad har studerat de ovannämnda iakttagelserna och föreslår följande ändringar i avtalet. De har angetts i det bifogade avtalsutkastet som sänds för godkännande.

- 1) I stället för en sektion i livskraftsnämnden kan det inrättas en separat nämnd. Då hör AN-sektionens uppgifter och ansvar som nämns i samarbetsavtalet till AN-nämnden.
- 2) Till samarbetsavtalets punkt 4 (Förvaltning och beslut) har det fogats följande mening enligt önskemålet om precisering: "Om ändringarna i förvaltningsstadgan påverkar avtalets innehåll, förhandlas avtalet om mellan avtalskommunerna."
- 3) Borgå stad anser det vara motiverat att övertagningsrätten bevaras sådan som den är i kommunallagen.
- 4) Rösträtten i nämnden ska bestämmas enligt invånartalet för att beslutanderätten och ansvaret är sinsemellan i balans.
- Punkterna 5–8) Till samarbetsavtalets punkt 8 (Principer för kostnadsfördelning och betalning av kommunens avgiftsandel) har det gjorts följande tillägg för att visa att kostnadsfördelningen är rättvis och transparent: "Principen för upprättande av budget är områdets sysselsättningsläge och uppskattat servicebehov. Strävan är att tjänsterna produceras så kostnadseffektivt som möjligt och på ett sätt som totalekonomiskt är ändamålsenligt för kommunerna när man utöver produktionskostnaderna beaktar finansieringsansvaret för utkomstskydd, statsandelarna, skatteinkomsterna och andra penningströmmar som kommunerna får."
- 9) Samarbetsavtalets punkt 10 har bearbetats enligt kompletteringsönskemålet som följer: "Borgå stad ansvarar för uttag av avgifterna och pengarna redovisas till en balansenhets som har skapats för organisering av AN-tjänster."
- 10) Utöver detta har det till punkt 8 fogats följande mening för tydlighetens skull: "Avtalet gäller endast lagstadgade AN-tjänster. I fråga om övriga lokala livskraftstjänster fattar kommunerna sina beslut självständigt." Borgå stad anser att en produktifiering av tjänsterna och separat prissättning inte är vettiga med tanke på den regionala likställdheten, en effektiv produktion av arbetskraft och en vettig ekonomisk planering.
- 11) I fråga om organiseringsplanen har kommunerna möjlighet att yttra sig ännu i september–oktober. Vid kommundirektörmötet 14.8.2023 har man avtalat att informationsmöten om AN-reformen hålls till kommunstyrelser och fullmäktige i augusti och september.
- 12) Kriterierna och viktvärden för statsandelsfinansieringen från staten är som följer: Antalet personer i åldern 18–64 år (viktvärde

cirka 47 %), arbetslösa och personer som omfattas av olika tjänster (viktvärde cirka 47 %), antalet personer med främmande språk (viktvärde cirka 6 %). Den föreslagna kostnadsfördelningsmodellen, viktvärden i samma ordning 45-45-10 motsvarar väl kriterierna för statsandelsfinansieringen. Också denna modell betonar kriteriet för antalet personer med främmande språk lite mer än den statliga finansieringen. Det är inte ändamålsenligt att differentiera kostnadsfördelningen i området mer än detta från kriterierna för statsandelsfinansieringen.

För att främja samarbetet och stärka förtroendet mellan avtalskommunerna föreslår Borgå stad att det till samarbetsavtalet fogas en helt ny punkt 6 som handlar om en utvecklingsgrupp. Regional utvecklingsgrupp. Utvecklingsgruppen följer efterlevnaden av samarbetsavtalet, kostnadsutfallet, behandlar frågor som parterna tar upp och försöker bilda avtalskommunernas gemensamma synpunkt som stöd för beredningen när det bl.a. gäller upprättandet av budgeten och verksamhetsplanen, utvecklingen av verksamheten, uppföljningen och rapportering av sysselsättningsåtgärder samt riktandet av resurser. Utvecklingsgruppen koncentrerar sig särskilt på att säkerställa och utveckla tjänsternas produktivitet. Utvecklingsgruppen består av tjänsteinnehavare och tjänstemän. Till utvecklingsgruppen hör två (2) tjänsteinnehavare eller tjänstemän från Borgå och en (1) tjänsteinnehavare eller tjänsteman från varje övrig avtalskommun. Ordföranden och beredaren ska vara representanter för Borgå stad. Vid behov kan utvecklingsgruppen kalla andra personer till möten. Utvecklingsgruppen sammanträder regelbundet, dock minst två (2) gånger om året. Avtalskommunerna ansvarar för kostnader som uppstår av att deras egna tjänsteinnehavare deltar i utvecklingsgruppens arbete.

Avtalet är upprättat i den form att varje kommun som är part godkänner avtalet självständigt. Ifall någon kommun eller några kommuner inte godkänner det gemensamt beredda avtalet, kan kommunstyrelserna i kommuner som godkänt avtalet innan avtalet underskrivs överväga om förutsättningarna för avtalet har förändrats så märkbart att ärendet på nytt måste sändas till fullmäktige för beslut.

Om Borgås stadsfullmäktige inte godkänner avtalet, hävs avtalet på grund av avsaknaden av nödvändiga förutsättningar.

Om ingen annan kommun än Borgå stad godkänner avtalet, gör Borgå i sitt eget namn till statsrådet en ansökan om organisering av de lagstadgade AN-tjänsterna.

Förtydliganden och ändringar har gjorts i avtalsförslaget utifrån förhandlingar i sista minuten med avtalsenheterna. Ändringarna gäller tillsättandet av TE-styrelsens vice ordförande, förfarandet för upprättande av budget samt möjligheten för andra kommuner att se över förvaltningen och redovisningen av TE-ärenden.

Bilagor Sopimus yhteisestä toimielimestä

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar sända det bifogade avtalsutkastet för godkännande till andra kommuner som är parter i utkastet och till Borgå stadsfullmäktige.

Innan avtalet undertecknas kan det i avtalet göras sådana tekniska korrigeringar och preciseringar som inte ändrar avtalets syfte. För eventuella tekniska ändringar och deras grunder redogörs till kommunstyrelserna i kommuner som är parter i avtalet innan avtalet underskrivs.

Behandlingen på mötet

Elin Blomqvist-Valtonen föreslog understödd av Johan Söderberg att ärendet återremitteras till ny beredning. Stadsstyrelsen beslutade fortsätta behandlingen av ärendet med rösterna 8 (Marianne Korpi, Eeva Puomies, Sami Rynnänen, Kevin Servin, Nina Uski, Matti Valasti, Markku Välimäki, Jorma Wiitakorpi) – 5 (Elin Blomqvist-Valtonen, Johnny Holmström, Bodil Lund, Frida Sigfrids, Johan Söderberg).

När behandlingen fortsatte föreslog Elin Blomqvist-Valtonen understödd av Johan Söderberg att avtalsutkastet förkastas. Stadsstyrelsen beslutade med rösterna 8 (Marianne Korpi, Eeva Puomies, Sami Rynnänen, Kevin Servin, Nina Uski, Matti Valasti, Markku Välimäki, Jorma Wiitakorpi) - 5 (Elin Blomqvist-Valtonen, Johnny Holmström, Bodil Lund, Frida Sigfrids, Johan Söderberg) godkänna stadsdirektörens förslag.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade sända det bifogade avtalsutkastet för godkännande till de andra kommunerna som är parter i utkastet och till Borgå stadsfullmäktige.

Stadsstyrelsen beslutade att innan avtalet undertecknas kan det i avtalet göras sådana tekniska korrigeringar och preciseringar som inte ändrar avtalets syfte. För eventuella tekniska ändringar och deras grunder redogörs till kommunstyrelserna i kommuner som är parter i avtalet innan avtalet underskrivs.